

Wijzigingen t.o.v. vorige versie

13-11-2017 tekst aangepast: Bij afname bloedbuis/stolbloed voor labonderzoek. Meestal alleen van de bron (na overleg met de arts-microbioloog).

Algemeen

Dit voorschrift is bedoeld voor externe aanvragers (buiten het ADRZ Goes).

Bij een prik-of snijaccident komt bloed (of een andere lichaamsvloeistof) van de ene persoon via een scherp voorwerp, bijvoorbeeld een injectienaald of scalpel, in het lichaam van een ander. Bij een spataccident betreft het bloed dat op slijmvliezen of niet-intacte huid terechtkomt. Bij een bijtaccident ten slotte komt bloed op mondslijmvlies of speeksel in een open wond. Via prik-, bijt-, snij- en spataccidenten kunnen hepatitis B-virus (HBV), hepatitis C-virus (HCV) en Humaan Immunodeficiëntie Virus (hiv) worden overgedragen. In het vervolg worden prik-, bijt- snij- en spataccidenten samengevat als prikaccidenten. ^[1]

Elke instelling heeft een eigen aanspreekpunt voor het begeleiden van prikaccidenten. Dit aanspreekpunt is verantwoordelijk voor het coördineren van de gang van zaken rondom prikaccidenten binnen zijn/haar instelling en is hiervoor 24/7 beschikbaar.

Het aanspreekpunt draagt zorg voor de volgende zaken:

- Heeft inzage/ is bekend met Hepatitis-B-vaccinatiestatus van medewerkers.
- Instrueren patiënt (meestal bron) en medewerker (meestal blootgestelde) na het accident.
- Gaat naar de website van het MMI laboratorium (<http://www.mmilab.nl>) en volgt de daar beschreven procedure op om een accident te melden (H. 1.2, stap 2). Dit formulier wordt bij elk incident ingevuld.
- Verstrekt indien vervolgstappen noodzakelijk zijn het volledig ingevuld aanvraagformulier (downloadbaar van website) met gegevens van de bron, de blootgestelde en het aanspreekpunt/contactpersoon aan het laboratorium.
- Heeft telefonisch contact met dienstdoende arts-microbioloog over het voorgevallen prikaccident via het nummer verkregen via de website na het melden van het incident.
- Stuurt indien nodig de blootgestelde en de bron (of bloedbuis/stolbuis indien zelf afgenomen) naar ADRZ (Goes) voor bloedafname en/ of serologische bepaling.
- Aannemen advies/ uitslag arts-microbioloog en inlichten medewerker over eventuele vervolgstappen en of behandeling.

Doelgroep

Externe aanvragers, zorginstellingen buiten het ADRZ (Goes)

Uitvoering

Wat te doen bij een prikaccident met bloed en andere lichaamsvloeistoffen.

Stap 0: Onmiddellijke actie

Laat na het accident de prik-, snij- of bijtwond goed doorbloeden en spoel de wond met water of fysiologisch zout uit. Vervolgens moet de wond gedesinfecteerd worden met een huiddesinfectans: alcohol 70% of chloorhexidine 0,5% in alcohol 70%.

Bij spataccidenten op de huid of slijmvliezen (oog, mond) wordt het oppervlak direct en grondig gespoeld met fysiologisch zout of eventueel water. Bij een mensenbeet is mogelijk profylaxe met antimicrobiële middelen aangewezen. In dit geval neemt de arts-microbioloog later contact op met de SEH waar de blootgestelde zich vervolgens kan melden. ^[1]

Stap 1: Beoordeling van de aard van het accident

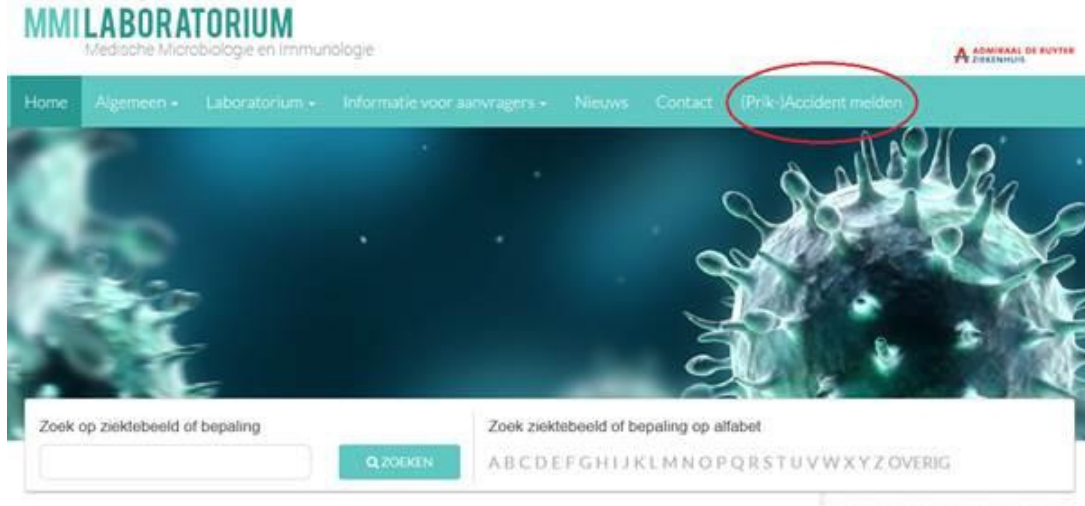
Op de website (<http://www.mmilab.nl>) is informatie te vinden over de risicoschatting van het accident. De daadwerkelijk risico inschatting doet de arts-microbioloog tijdens een telefonisch consult.

Stap 2: Aanmelden accident (website)

Bij elk accident wordt het online formulier ingevuld alvorens er contact is met de arts-microbioloog!

Dit formulier is te vinden onder de knop "(Prik-)Accident melden" (<http://www.mmilab.nl>), zie afb. 1. Bij het aanmelden van een prikaccident dient ook altijd de arts-microbioloog gebeld te worden. Dit nummer wordt na het invullen van het formulier gegeven. De arts-microbioloog helpt bij de risico inschatting en legt de vervolgpcedure uit. Eventueel kan de arts-microbioloog ook laboratorium personeel oproepen (buiten werktijden) en indien acute behandeling nodig is de eerste hulp waarschuwen.

Afbeelding 1: aanmelden prikaccidenten via website

Stap 3: Bloedafname

Indien laboratorium onderzoek gewenst is dient er een bloedbuis/stolbloed afgenomen te worden. Meestal alleen van de bron (na overleg met de arts-microbioloog). De arts-microbioloog belt zo nodig de dienstdoende analist en vertelt welke bepalingen gedaan moeten worden.

Binnen werktijd (7.30 uur t/m 17.00 uur):

Medewerker (meestal blootgestelde) en/of patiënt (meestal bron) moeten zich melden bij de balie van het laboratorium (route 51) en daar het via de site ingevulde en uitgeprinte formulier tonen aan de laboratoriummedewerker. Hier zal dan bloed afgenomen worden dat wordt doorgestuurd naar het MMI lab voor onderzoek. Indien de bloedbuizen reeds zijn afgenomen kunnen deze bij het laboratorium worden afgegeven inclusief ingevuld formulier.

Buiten werktijd (17.00 uur t/m 7.30 uur):

Medewerker (meestal blootgestelde) en/of patiënt (meestal bron) moeten zich met het via de site ingevulde en uitgeprinte formulier melden bij de balie/receptie van het ADRZ. De balie medewerker zal dan contact opnemen met de (dienstdoende) KCL analist. De dienstdoende KCL analist neemt een bloedbuis/stoelbloed af en legt deze klaar (op de pre-analyse MMI) voor de dienstdoende MMI medewerker (deze wordt opgeroepen door de arts microbioloog). Indien het bloed reeds is afgenomen, kan dit samen met het ingevulde formulier worden afgegeven bij de balie/receptie van het ADRZ en dan zal de dienstdoende MMI analist deze ophalen en meenemen naar het laboratorium voor onderzoek.

Stap 4: Acute behandeling

Soms kan het nodig zijn dat de blootgestelde direct behandeld moet worden. In dit geval zal de arts-microbioloog de SEH inlichten en kan de medewerker (meestal blootgestelde) zich direct na de bloedafname melden bij de SEH. De arts-microbioloog overlegt met de SEH arts welke behandeling gewenst is.

Interpretatie, berekening en uitslag

Resultaten worden zo snel mogelijk telefonisch doorgegeven. De dienstdoende analist belt negatieve uitslagen zelf door naar de contactpersoon van de externe zorginstelling met de boodschap dat er geen vervolg actie hoeft te

worden ondernomen. Positieve of dubieuze uitslagen worden door de analist besproken met arts-microbioloog. De arts-microbioloog -neemt vervolgens contact op met de externe zorginstelling waar het prikaccident heeft plaats gevonden.

De contactpersoon is verantwoordelijk voor het inlichten van de medewerker (blootgestelde) en de patiënt (bron). Indien nodig worden hierbij vervolg stappen en/of behandeling besproken.

Samenhangende procedures en formulieren

Administratie en facturering

Zodra het formulier online is ingevuld, gaat er automatisch een mail naar de lab-administratie. De lab-administratie maakt 2 printjes van dit formulier. 1 Daarvan gaat direct naar de VSI zodat deze weten dat er een prikaccident aankomt. De andere is voor de verwerking van de aanvraag in het systeem en voor de facturering (bakje facturering). Belangrijk bij het verwerken van de aanvraag in het systeem is dat de arts-microbioloog altijd de "aanvrager" is, code: G_103112.

Literatuur

[1] Landelijke Richtlijn Prikaccidenten; www.rivm.nl